

2, 8, 3, 57. TRIK. H. 782. H. ad. MED. HAL. 2, 317. MBH. 1, 5380. 4, 141. 1340. 13, 1973. 14, 1603. SUÇR. 1, 333, 20. VAR. BH. S. 49, 10. 38, 40. KATH. 23, 41. 26, 232. BH. 4, 6, 1. 8, 10, 35. निस्त्रिंशं (erbar-mungslos BENF.) कृदप्यं कृत्वा वाणीं चेतुरसोपमाम् PAÑK. 1, 411. °धा-रिन् MATSJA-P. 189 nach ÇKDR. Nach SIDDH. K. zu P. 5, 4, 73 wird das Schwert daher so genannt, weil es निर्गतस्त्रिंशतो ऽङ्गुलिभ्यः länger als 30 Daumenbreiten ist.

निस्त्रिंशपत्रक (नि° + पत्र) N. einer stacheligen Euphorbia (antiquorum oder tortilis) NIGH. PR. °पत्रिका f. dass. RAGAN. im ÇKDR.

निस्त्रिंशन् (von निस्त्रिंश) adj. ein Schwert führend: सेनद्धा लोकितो-क्षीया निस्त्रिंशिनो याज्ञयेयुः ÂÇV. ÇR. 9, 7.

निस्त्रुटी f. Kardamomen NIGH. PR. — Vgl. त्रुटि 3. und निष्कृति.

निस्त्रिणपुष्पक m. eine Art Stechapfel RAGAN. im ÇKDR. Das Wort scheint निम्, त्रिण und पुष्प zu enthalten.

निस्त्राव m. the remainder of articles, etc. after a sale or market WILS. — Scheinbar von स्त्रु mit नि, wenn die Form überhaupt richtig sein sollte.

निस्त्रेकफला s. निःस्त्रेकफला.

1. निस्पन्द (von स्पन्द mit नि) m. Bewegung TRIK. 3, 2, 29. °कानि MBH. 12, 12704. अनिस्पन्द (lies: अनिस्पन्द) sich nicht bewegend 6, 298.

2. निस्पन्द (निम् + स्पन्द) adj. unbeweglich VIKRAMĀDITJARĀGASABHĀ im ÇKDR. °तरीभवद्भाम् — लोचनखञ्जनाभ्याम् NAISH. 8, 13. Davon निस्पन्द n. Unbeweglichkeit SĀH. D. 20, 13. — Vgl. निस्पन्द.

निस्पर्श (स्पर्श mit नि) adj. zutraulich, liebkosend, zärtlich: यदासु म-तौ श्रुतासु निस्पृक्सं लोणीभिः कर्तुर्निर्न पृङ्गे RV. 9, 93. 9. — Vgl. म-न्दि°.

निस्पृक s. निःस्पृक.

निस्पन्द oder निष्पन्द (von स्पन्द mit नि) P. 8, 3, 72. 1) adj. herab-triebend, herabfließend: तद्गुनिष्पन्दशलेन RAGH. 3, 41. शशाङ्ककिरणा-कृतचन्द्रकात्तनिस्पन्दनीरनिकीर्ण ÇR. 4, 58. Der Scholiast liest aber निस्पन्दिन्. — 2) m. a) das Herabtrieben, Herabfließen; Erguss, Strom, herabfließende Flüssigkeit SUÇR. 1, 264, 11 (निःस्प°). बहनि° bei wel-chem der Abfluss gehemmt ist 121, 3. den Abfluss hemmend 190, 5. 197, 4. जलप्रपतिर्हृद्देर्निःस्पन्दैश्च (विस्पन्दैः R. GOR. 2, 103, 13) क्वचित्क्व-चित्। स्रवद्भिर्भात्यप्यं शैलः स्रवन्मद् इव द्विपः || R. 2, 94, 13. रुधिरनिस्प-न्दैस्त्वच्छरीरप्रवर्तितैः 3, 35, 31. कृषिपः प्राप्य निस्पन्दं प्राशिता श्रेव नि-र्जने MBH. 2, 1364. यथा लोहस्य निस्पन्दो निपिक्ता विम्बवियङ्गम्। उपैति 14, 505. वल्कलशिखानिस्पन्दोऽखाङ्कित ÇK. 14. किमाद्रिनिस्पन्द-इवावतीर्णः RAGH. 14, 3. सधातुनिष्पन्द इवाद्रिराजः 16, 70 वारणस्येव म-दनिस्पन्दलोखयोः 10, 58. RĀGA TAR. 3, 327. MEGH. 43. निष्पन्दैश्चन्दनानां (v. l. निःस्प°) PRAB. 26, 5. Uneig.: भावनिस्पन्दमधुरं गायत्र्यः HARIV. 4092. An mehreren Stellen wäre auch निःस्पन्द (von स्पन्द mit निम्) in der Bed. Hervortriefen am Platze. — b) das Fließen aus so v. a. das noth-wendige Ergebniss, die nothwendige Folge von Etwas VJUTP. 14, 64. निष्पन्दफल 67. निष्पन्दः स तथागतः पुण्यानाम् 64. — Vgl. गुह्यनिष्प-न्द, गो°.

निस्पन्दिन् (von स्पन्द mit नि oder vom vorherg.) adj. 1) herabtriebend ÇR. 4, 58 (nach der Lesart des Schol.). — 2) herabträufelnd (trans.): हि-मनिस्पन्दिनी प्रातर्निवातेव वनस्थाली RAGH. 13, 66. कनकमनिस्पन्दि-

साध्य इव मेघपरिधः ÇK. 99, 16. घ° keine Flüssigkeit träufelnd, durch-lassend SUÇR. 2, 325, 1. घानन्दनिस्पन्दिषु त्र्यपेयुः DAÇAR. 1, 6.

निस्त्रव (von स्त्रु mit नि) m. das Herabfließen, Strom: काञ्चनस्य MBH. 1, 1138. यास्तु ता बहुशो धाराः स्रवन्ति मधुनिस्त्रवम् 11, 161. वर्षशीतोत्त-निस्त्रवः (sic) VĀJU-P. in Verz. d. Oxf. H. 48, b, 19. Vielleicht ist über- all निःस्त्रव (s. d.) zu lesen mit der Bed. Hervorfließen, Ausströmen.

निस्त्राव (wie eben) m. 1) das Herabfließen, Strom: धातु° HARIV. 3364. तन्निस्त्राववक्रुल 3396. — 2) der Schaum auf gekochtem Reis AK. 2, 9, 49. — Vgl. निःस्त्राव.

निस्त्राविन् (wie eben) adj. so ist wohl st. निस्त्राविन् zu lesen im gaṇa यक्षादि zu P. 3, 1, 134.

1. निस्वन (1. नि + स्वन) adj. v. l. des TAITT. ÂR. 2, 4, 1 für निस्वर.

2. निस्वनं (von स्वन mit नि) m. = निस्वानं P. 3, 3, 64. 6, 2, 144. Ge- rāusch, Ton, Laut, Stimme AK. 1, 1, 6, 1. H. 1399. विद्युत्स्तनित° M. 4, 106. श्रेत्रोष्टगर्दभान्कुसामवाणार्त° JĀG. 1, 148. शङ्खडन्डभि° MBH. 1, 120. INDR. 2, 11. ARG. 2, 2. रय° N. 21, 29. HARIV. 6841. R. 1, 4, 29. 41, 6. 2, 40, 21. 3, 1, 35. RAGH. 3, 19. MRĀKH. 83, 16 (v. l. निः°). VAR. BH. S. 24, 19. 43 (34), 17. BH. 4, 3, 18, 7. अश्वानाम् AK. 2, 8, 2, 15. Am Ende eines adj. comp. f. घ्रा MBH. 1, 5469. 3, 8845. 4, 2019. 7, 6260. 9, 3238. R. 3, 24, 25. 29, 13. 6, 9, 23. BH. 4, 24. SĀH. D. 47, 9. निस्वनम् adv. mit Geräusch SUÇR. 2, 428, 18. — Vgl. निःस्वन.

निस्वानित (wie eben) n. Geräusch, Getön, Geschrei: भीम° adj. MBH. 7, 324.

निस्वर (1. नि + स्वर) adj. lautlos (?), Bez. eines Agni: संकसुको विकसुको निर्मथो यश्च निस्वरः (निस्वनः TAITT. ÂR.) AV. 12, 2, 14. °रम् adv.: प्र निस्वरं चातयस्वामीवाम् RV. 7, 1, 7. यतु निस्वरम् 104. 5. नि-स्वर v. l. für नीचस्वर Anudatta VS. PRĀT. 1, 113.

निस्वानं (von स्वन mit नि) m. = 2. निस्वनं P. 3, 3, 64. 6, 2, 144. AK. 1, 1, 6, 1. H. 1399. vom Pfeifen des abgeschossenen Pfeils (?) MBH. 7, 9569.

निःसंशय (निम् + सं°) adj. 1) worüber kein Zweifel besteht, unfehl- bar, gewiss: वध BRĀHMAN. 2, 30. मृत्यु MBH. 1, 8389. 2, 674. 14, 1349. R. 5, 1, 80. 81. 29, 31. °यम् adv. ohne allen Zweifel, unfehlbar, gewiss MBH. 3, 1243. 1245. 2344. R. 2, 43, 16. VAR. BH. S. 45, 57. — 2) sich keinem Zweifel hingebend, nicht ungewiss über Etwas seiend: श्रयंसंश- यमापन्नः श्रेयान्निःसंशयो नरः MBH. 3, 7080. 3, 1244. स्थैर्यमत्र कथं मे स्या- त्स त्वं निःसंशयं कुरु (sc. माम्) 14, 173. कुरु निःसंशयं वत्से स्ववृत्ते लोकम् RAGH. 13, 79.

निःसंकल (निम् + सं°) adj. unverwirrt (mit einem loc.): धर्मज्ञाने VJUTP. 14 (निस्°).

निःसङ्ग (निम् + सं°) adj. unzählig Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 7, Cl. 20.

निःसङ्ग (निम् + सं°) adj. 1) nirgends hängen bleibend, in seinem Gange nicht gehemmt MBH. 3, 2371 (निःसङ्ग). — 2) nicht hängend an, gleichgültig gegen (loc.): क्रियासु PRAB. 110, 16. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 141. Ohne Er- gänzung an Niemand und Nichts hängend, der sich von allen Verbindun- gen losgemacht hat, gleichgültig gegen Alle und Alles MBH. 3, 12965. 12, 565. HARIV. 10362. BH. 4, 3, 3, 24, 42. 32, 5, 25. 7, 13, 30. निः- सङ्गेन adv. ohne sich um irgend etwas Anderes zu kümmern 4, 8, 31.